

Zápis z jednání Sekce veřejných knihoven SKIP ze dne 20.9.2010

Přítomni – viz prezenční listina

Program jednání:

1. Informace z přípravy „Koncepce rozvoje knihoven ČR na období 2011-2014“
2. Připravovaná novela Autorského zákona
3. Regionální funkce knihoven – rok 2011
4. Aktivizace PR sekce SKIP
5. Aktuálně různé: (Týden knihoven, Den pro dětskou knihu – forma objednání a distribuce materiálů, informace o soutěžích Knihovna roku, MARK 2010, spolupráce s firmou Skanska atd.)

Ad 1.

- Kol. Richter informoval přítomné o přípravě nové Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011-2014 (s vizí roku 2020). Ta byla odborné veřejnosti představena na letošní konferenci Knihovny současnosti v Seči. Připravený materiál bude nyní připomínkovan a dle časového harmonogramu by měl být přijat vládou počátkem roku 2011.
- Koncepti připravil tým UKR spolu s přizvanými experty k jednotlivým oblastem. ÚKR s celým týmem zpracovávala koncepti také na 2 výjezdních zasedáních - v Telči a Třešti, byly stanoveny jednotlivé pracovní týmy a jejich odborní garanti. Tyto skupiny pak pracovaly samostatně.
- Vybrané strategické motto koncepce

Klient v roce 2020 říká:

“ V krásné, přívětivé a pohodlné knihovně, rychle obsloužen příjemným, kvalifikovaným, očividně motivovaným personálem nebo z pohldí domova, bez ohledu na národnost či handicap, v kteroukoliv denní či noční dobu získávám bezplatně požadovanu službu v dobré kvalitě.“

- Na základě tohoto strategického motta bylo vybráno 20 základních priorit, koncepce rozdělena do 5 bloků (tzn. 5 pracovních týmů), které řešily :
- **.Klient-slůžby** (tzn. „co a pro koho budou české knihovny v roce 2020 dělat)
 - garant **Tomáš Řehák**
 -

např.

- budeme nadále zdůrazňovat komunitní role knihoven, posilování vazeb v komunitě
- tvorbu partnerství
- podporu kreativity.
- nutnost dopracování standardů VKIS
- MVS
- DODO
- nutnost bezbariérovosti
- nové typy služeb

- zpracovat metodiku ekonomických výzkumů
 - podpora marketingových aktivit i na centrální úrovni
 - ukotvit naši koncepci i do jiných resortů – např. školství
 - zapojit více knihovny do systému celoživotního vzdělávání
- **Legislativa, procesy** (tzn. „jak to budou české knihovny dělat“)
 - garant **Martin Lhoták**
 např.
 - vytvořit koncept centrálních služeb, který umožní přístup veřejnosti přes jeden portál – každý si může „odkudkoliv objednat cokoliv“.
 - souborný katalog dnes slouží primárně MVS – nutná změna, měl by sloužit všem uživatelům knihoven.
 - problematika sdílení uživatelských identit
 - on-line poplatky za služby
 - centrální zpracování povinného výtisku
 - kvalitní MVS, koordinovaný přístup k informacím
- **Fondy** (tzn. „s čím budou české knihovny pracovat“)
 - garant **Martin Svoboda**
 - sekce rozdělena na 3 další části
 - tradiční fondy (problematika trvalého uchování, práce s povinným výtiskem atd.)
 - digitalizace (Národní digitální knihovna, podpora digitalizace na různých úrovních, dlouhodobá ochrana digitálních dokumentů)
 - elektronické informační zdroje (zajistit efektivní dostupnost pro VaV i širokou veřejnost....)
- **Lidé** (tzn. „kdo to bude v českých knihovnách dělat“)
 - garant **Zlata Houšková**
 - evaluace programů CŽV pro oblast knihovnictví
 - motivační faktory
 - standardy kurzů vzdělávání
 - akreditace CŽV
 - doplnit kartotéku typových pozic knihovníka
- **Financování** (tzn. „za co to budou české knihovny dělat“)
 - garant **Vít Richter**
 - optimalizovat strukturu grantových programů (**dotáčnické programy MK ČR na rok 2011 jsou navrženy ve stejné výši jako letos**)
 - podpora inovativních projektů
 - provázání grantové politiky pro knihovny s využití standardů

- intenzivnější využívání dobrovolníků a systému veřejně prospěšných prací.

Diskuse:

- kol. Jarkulišová vidí tuto koncepci jako srozumitelnou a přehlednou
- kol. Kratochvílová se ptá, zda bude oním centrálním portálem doména **knihovny.cz** – kol. Richter to nevylučuje.
- kol. Kalousková se ptá na zapracované připomínky SKIP ohledně **nového Katalogu prací**. Kol. Houšková potvrdila přijetí našich návrhů na zrušení pojmu středisková knihovna atd. Naopak nebyl přijat návrh na zrušení platové třídy č. 6. Řada připomínek především z KK nebyla akceptována. Kol. Houšková také zmínila možnost tvorby interního katalogu prací, má jej i NK ČR.
- kol. Zoubek vyjádřil obavu, že mnoho především **malých obecních knihoven nebude schopno novou koncepci naplňovat**. V tom případně zaniknou? Nebo se z nich stanou pouze výpůjční místa? Knihovny v obcích s cca 1 000 obyvateli nebudou podle kol. Zoubka koncepční ani v roce 2014. Převládá výpůjční činnost beletrie – tzv. rekreativní četba. Není vhodné směřovat tuto koncepci do profesionalizovaných knihoven? Internet je podle kol. Zoubka do obecních knihoven zbytečný.
 - Kol. Jarkulišová a Wimmerová nesouhlasí, obhajují nutnost internetizace všech knihoven a připomínají jiné funkce obecních knihoven oproti profesionalizovaným.
 - Kol. Zemánková také nesouhlasí s názorem kol. Zoubka, že internetizace malých knihoven je zbytečná, poukazuje i na využití komunikačních technologií v metodickém působení a úspěšné využívání částí obecních knihoven, pro vlastní odborné potřeby. Podrobně o této problematice referovala na konferenci Knihovny současnosti Seč¹.
 -
- Kol. Zoubek zmínil **snahy Ústeckého kraje omezit finanční prostředky na RF knihoven na minimum**. Poté by se o malé obecní knihovny nestaral metodicky nikdo. Omezování finančních prostředků komentoval i kol. Richter, ovšem z krajů se nikdo neozval a tak SKIP se v této záležitosti dosud nijak neangažoval. KK v problematice omezování financí na RF nemohou bojovat proti svému zřizovateli, SKIP a SDRUK ovšem angažovat mohou.
- Kol. Houšková v této souvislosti zmínila, že řada obecních knihoven spoléhá pouze na VF a nové knihy do svého fondu nekupuje, i když třeba finanční prostředky mají. Je nutné si uvědomit, že finance na RF se budou patrně i nadále omezovat a budovat svůj vlastní aktualizovaný fond obecní knihovny. V souladu se Standardy VKIS je nutné především prodloužit provozní dobu obecních knihoven !
- Kol. Richter informoval přítomné o **aktualizaci Standardů VKIS**, která byla prezentována na konferenci Knihovny současnosti v Seči. Pracovní skupina, kterou tvoří 31 kolegů z různých typů knihoven, připravuje aktualizaci Standardů VKIS,

¹ Prezentace bude vystavena na <http://www.svkos.cz/sdruk/konference-ks/clanek/konference-knihovny-soucasnosti/>

čerpá zahraniční zkušenosti, využívá data z projektu Benchmarking knihoven – kol. Richter ovšem upozornil, že většina knihoven vyplňuje do statistiky Kult 12-01 špatné údaje a to poté zkresluje srovnání knihoven.

- V této souvislosti se ukazuje vhodné poměrně brzy uspořádat diskusní workshop zaměřený na problematiku venkovských knihoven a jejich úloze v připravované koncepci.

Ad 2.

- Novela Autorského zákona se odkládá – informace z MK ČR.

Ad 3.

- **Bližší informace – viz prezentace kol. Zemánkové v příloze.**

Ad 4.

- SKIP se bude snažit připravit společné celostátní aktivity knihoven – **snaha o 4 největší akce v roce – 2 jarní a 2 podzimní** – v tomto období se knihovny nejvíce aktivizují. Sekce PR se sešla v MěK Praha ve složení kol. Giebisch, Kapounová, Kožíšková, Schovánková, Štěrbová.
- **Nejúspěšnější aktivitou SKIP je Noc s Andersenem**, díky kol. Hanáčkové a Čáповé z MěK Uherské Hradiště a díky celostátní podpoře KLUBKA SKIP – pracovníci dětských oddělení jsou neaktivnější.
- **Vyvrcholením BMČ je Noc s Andersenem a v rámci BMČ probíhá Týden čtení.** Jsou to vše březnové aktivity, které je nutno ovšem připravit v knihovnách již od počátku roku. Koncem dubna je celosvětový **Světový den knihy a autorských práv**, který by měl být druhou největší jarní aktivitou, ale dosud s ním neumíme pracovat a nějak jej zajímavě pojmout.
- **Podzimní aktivitou je Týden knihoven /říjen/** a v jeho rámci na počátku Happening knihoven a součástí je VRŠČ. Je udělena Knihovna roku. Těžko uchopitelná aktivita – chybí profilová akce, máme logo, ne webovou stránku ani stránku na Facebooku.
- **Druhou podzimní aktivitou je Den pro dětskou knihu – má logo, má svůj web**, vydáváme plakáty. Opět chybí profilová aktivita, pokud pomineme prodej knih v knihovnách – předvánoční prodej knih je v některých knihovnách úspěšný.
- **Kol. Štěrbová** upozornila, že se musíme zaměřit i na podporu a propagaci celostátních aktivit dovnitř SKIP! Navrhuje vydat za pomoci financí od Skansky pěknou tištěnou **Výroční zprávu SKIP za rok 2010.**

Ad 5.

- Kol. Ježková informovala přítomné o přípravě webových stránek sekce pro komunitní knihovny SKIP. **Bližší informace – viz prezentace kol. Ježkové v příloze**
- **Knihovnická dílna** Sekce VK bude uspořádána v dubnu roku 2011 v Praze. Vhodným tématem dílny se ukazuje problematika dobrovolnictví (rok 2011 je mezinárodním rokem dobrovolnictví), součástí programu dílny by měla být prezentace v té době již vládou přijaté koncepce a také výsledky workshopu „venkovských knihoven“.

- Kol. Kodýmová zaslala přítomným vzkaz o dosud nejlepším setkání malých obecních knihoven v Pavlovicích u Přerova ve dnech 16.-18.9.2010.
 - Všechny navštívené obce v rámci soutěže Vesnice roku měly knihovny na dobré úrovni. Všechny knihovny byly zařazeny do prezentace programu komise. Kolegyně knihovnice ve vítězné obci byla i přes vysoký věk výborná a všechny kolegyně byly hybatelkami společenského života svých obcí. Bohužel žádná povědomost o SKIP – problém metodiků profesionálních knihoven ! Příští rok se setkání uskuteční v Protivínově, opět Olomoucký kraj, okres Prostějov.
- **Další jednání Sekce VK se uskuteční 17.2.2011 Národní knihovně ČR.**
- **Týden knihoven 2011 v termínech 3. až 9. října.**

zapsal Roman Giebisch
odsouhlasila Gabina Jarkulišová
21. září 2010